

POSTANOWIENIE

Dnia 8 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Pastuszko

w sprawie ze skargi B. K.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach w sprawie o sygn.
I ACa 2498/23,

z udziałem Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Apelacyjnego w Katowicach,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych
w dniu 8 stycznia 2026 r.:

1. odrzuca skargę;

**2. nakazuje zwrócić ze Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego
w Katowicach na rzecz B. K. kwotę 200 (dwieście) złotych tytułem
uiszczonej opłaty od skargi.**

UZASADNIENIE

W dniu 20 października 2025 r. B. K. (dalej: „skarżąca”), zastępowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła do Sądu Najwyższego za pośrednictwem Sądu Apelacyjnego w Katowicach skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie I ACa 2498/23, toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach. Pismem z 24 października 2025 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach przekazał ww. skargę do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

W przedmiotowej skardze skarżąca wniosła o:

1. stwierdzenie, że w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach w sprawie prowadzonej pod sygnaturą V ACa 2498/23 rozpatrującym apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 24 lipca 2023 r. w sprawie o sygn. akt I Cgg 59/21, którego odpis wraz z uzasadnieniem doręczono pełnomocnikowi powódki w dniu 11 sierpnia 2023 r., nastąpiła przewlekłość postępowania;

2. wydanie Sądowi rozpoznającemu wyżej wymienioną sprawę zlecenia podjęcia czynności w sprawie zmierzających do rozpoznania wniesionej przez powoda apelacji od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 24 lipca 2023 r. w sprawie o sygn. akt I Cgg 59/21 poprzez wyznaczenie terminu rozprawy;

3. przyznanie od Skarbu Państwa na rzecz powoda (skarżącej) kwoty 10 000 zł.

W uzasadnieniu skargi skarżąca wskazała: „[a]pelacja powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 24.07.2023 r. w sprawie o sygn. akt I Cgg 59/21 którego odpis wraz z uzasadnieniem doręczono pełnomocnikowi powódki w dniu 11 sierpnia 2023 r. wpłynęła do Sądu Apelacyjnego w Katowicach w dniu 1.09.2023 r. Pozwany złożył odpowiedź na apelację pismem z dnia 27.11.2024 r. Od momentu wpływu akt Sądu Okręgowego w Katowicach wraz z apelacją do dnia dzisiejszego nie został wyznaczony przez Sąd Apelacyjny termin rozprawy. W apelacji na podstawie 374 kpc wniesiono o rozpoznanie sprawy na rozprawie. Od momentu otrzymania przez Sąd odpowiedzi na apelację upłynął okres blisko 11 miesięcy”.

W dalszej części skarżąca przytoczyła treść przepisów, kończąc swój wywód stwierdzeniem, że „[w] świetle przytoczonych okoliczności, jak i mając na uwadze, że sprawa nie należy do precedensowych, co ewentualnie mogłoby usprawiedliwiać długotrwałość postępowania, jak też nie sposób dopatrzeć się zaniedbań strony skarżącej, skargę niniejszą uznać należy za zasadną”.

Pismem z 16 grudnia 2025 stanowiącym odpowiedź na skargę Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach zgłosił swój udział w sprawie i wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725, dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych (przewlekłość postępowania). W świetle art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość ocenie w szczególności podlega terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie. Dokonując tej oceny należy: uwzględnić łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi; charakter sprawy; stopień faktycznej i prawnej zawłości sprawy; znaczenie rozstrzygnięcia dla skarżącego; zachowanie się stron, w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Według art. 6 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość skarga powinna zawierać:

- 1) żądanie stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie, której skarga dotyczy oraz
- 2) przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie.

Stosownie do art. 9 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość, skargę niespełniającą wymagań przewidzianych w art. 6 ust. 2 sąd właściwy do jej rozpoznania odrzuca bez wzywania do uzupełnienia braków.

Wobec przywołanych regulacji Sąd Najwyższy stoi na stanowisku, że skarga spełnia tylko wówczas wymagania formalne przewidziane w art. 6 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o skardze na przewlekłość, jeśli skarżący wniesie żądanie o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie, którego skarga dotyczy, a ponadto w uzasadnieniu skargi szczegółowo określi, w czym dopatruje się nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu jego sprawy, tj. w sposób precyzyjny

przedstawi konkretne działania bądź zaniechania sądu rozpoznającego sprawę, które w konsekwencji doprowadziły do zwłoki (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 7 czerwca 2005 r., III SPP 103/05; 21 lutego 2007 r., III SPP 5/07; 2 października 2019 r., I NSP 109/19; 10 czerwca 2020 r., I NSP 69/20). Bez podania powyższych okoliczności nie jest możliwa merytoryczna ocena skargi.

W literaturze przedmiotu podnosi się, że sąd musi wiedzieć, na jakim etapie postępowania doszło według strony do przewlekłości, na czym ona polegała (jakie konkretnie czynności procesowe zostały podjęte przez sąd wadliwie lub nie zostały podjęte w ogóle) i czym została spowodowana. Bez wskazania powyższych okoliczności sąd rozpoznający skargę nie jest w stanie dokonać oceny czynności sądu na podstawie kryteriów wskazanych w art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość (J. Świeczkowski, *komentarz do art. 6 [w:] Skarga na przewlekłość w postępowaniu cywilnym, karnym, sądowno-administracyjnym i egzekucyjnym, Komentarz*, J. Świeczkowski, M. Świeczkowska-Wójcikowska, J. Szachta (red), Warszawa 2023, s. 285).

Przekładając powyższe na realia niniejszej sprawy, Sąd Najwyższy zauważa, że skarżąca w treści skargi co prawda wysunęła żądanie stwierdzenia przewlekłości postępowania, ale nie przytoczyła okoliczności, które by je uzasadniały, tj. nie podała, w czym dopatruje się nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu jej sprawy. Za takowe nie można uznać szczątkowych informacji zawartych w pierwszym i ostatnim akapicie uzasadnienia skargi. Uzasadnienia nie stanowi również – co oczywiste – przywołanie treści przepisów obowiązującego prawa i wskazanie tezy orzeczniczej.

Wobec powyższego Sąd Najwyższy stwierdza, że wniesiona skarga, dotknięta tego rodzaju brakiem, nie spełnia wymogu ujętego w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o skardze na przewlekłość (por. postanowienia Sądu Najwyższego z: 15 stycznia 2008 r., III SPP 46/07; 16 kwietnia 2024 r., I NSP 211/23) i podlega odrzuceniu.

W konsekwencji, Sąd Najwyższy na podstawie art. 9 ust. 1 w zw. z art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o skardze na przewlekłość, orzeka jak w sentencji postanowienia.

Podstawę orzeczenia z pkt. 2 postanowienia dotyczącego uiszczonej przez skarżącą opłaty od skargi w kwocie 200 zł, stanowi art. 17 ust. 3 ustawy o skardze na przewlekłość, zgodnie z którym uwzględniając lub odrzucając skargę, sąd z urzędu zwraca uiszczoną od niej opłatę.

Grzegorz Pastuszko

[D.Z.]

[a.ł]